



5.1.2e

Rijkswaterstaat Midden-  
Nederland

"Smedinghuis"  
Zuiderwagenplein 2  
8224 AD Lelystad  
Postbus 2232  
3500 GE Utrecht  
T 0320-299111  
F 0320-234300  
www.rijkswaterstaat.nl

Contactpersoon

Adviseur omgeving

T 0615599236

@rws.nl

# verslag

Informatiebijeenkomst Beroepsvissers  
Houtribdijk

Datum bespreking

11 februari 2016

Deelnemers

[Redacted list of participants]

- Ministerie van Economische Zaken

- RWS

- RWS

- RWS

Afschrift aan

HRD Archief

Datum

26 februari 2016

Bijlage(n)

## Welkom

[Redacted] heet alle aanwezigen welkom. Er wordt een korte voorstelronde gedaan voor degenen die de vorige keer (15 september 2015) niet aanwezig waren. Vanuit Rijkswaterstaat zijn de omgevingsmanager [Redacted] en de adviseurs omgeving [Redacted] aanwezig.

## Update van het project

[Redacted] licht toe waar het project op dit moment staat.

Aan het ontwerp van de Houtribdijk zijn twee elementen toegevoegd ten opzichte van hetgeen tijdens de bijeenkomst op 15 september is verteld:

- Trintelzand: ter hoogte van Trintelhaven aan de Markermeerzijde van de Houtribdijk wordt de zandige oever met de vooroeverdammen iets anders vormgegeven. De vooroeverdammen worden hier aangebracht in combinatie met dynamische en zandige milieus. Deze inrichting sluit aan bij de natuurontwikkeling die wordt gerealiseerd in het project Marker Wadden.
- Watersportstrand: Bij Lelystad wordt een watersportstrand aangelegd om

watersport zoals (kite)surfen mogelijk te maken. De Provincie financiert dit watersportstrand. Het project neemt het watersportstrand mee in het contract zodat de aannemer dit ook meteen kan uitvoeren.

Het project is op dit moment bezig met het afronden van de planstudiefase en met de voorbereiding van de realisatie. De concept planstukken (het Ontwerp Projectplan Waterwet, de Milieueffectrapportage en, Passende Beoordeling) zijn klaar en liggen vanaf juni 2016 (tezamen met de ontwerp besluiten van de hoofdvergunningen) zes weken ter inzage. Tijdens de inzageperiode zullen ook informatiebijeenkomsten worden georganiseerd. De planning is om eind mei 2016 de aanbesteding te starten. Definitieve gunning van het realisatiecontract is voorzien begin 2017. Dit betekent dat de aannemer medio 2017 kan starten met de werkzaamheden buiten en dat de werkzaamheden doorlopen tot begin 2020. De uitvoeringsperiode is dus in de planning wat naar achteren geschoven.

De aanbesteding zal verlopen volgens de "Best Value Procurement" (BVP) methode. Dit is een methodiek die helpt om de beste aannemer te kiezen. Hierbij wordt er naast de prijs ook gekeken naar de kwaliteit die de aannemer kan leveren. De potentiële aannemers krijgen daarbij drie projectdoelen mee, te weten:

- Het maximaliseren van de betrouwbaarheid van het behalen van de mijlpaal dijkveilig.
- Zoveel mogelijk gelijk laten vallen van de mijlpaal oplevering complete werk met de overdracht door Opdrachtgever naar de beheerders.
- Behouden en waar mogelijk vergroten van het draagvlak in de omgeving (waarbij het omgevingsdossier als referentie dient).

De wensen van omgevingspartijen worden aan de aannemer meegegeven via het Omgevingsdossier. De potentiële aannemers worden uitgedaagd om met kansen te komen waarmee risico's kunnen worden beheerst die bovenstaande doelen bedreigen. Rijkswaterstaat kan besluiten deze kansen als meer werk op te dragen. Van belang is wel dat de kansen passen binnen het subsidiekader van het HWBP.

De heer [REDACTED] merkt op dat de Provincie Flevoland plannen heeft om in 2020 de N302 uit te breiden tot een vierbaansweg. Hij geeft aan hiervan tekeningen te hebben gezien. [REDACTED] reageert dat de Provincie dit plan voorlopig nog niet gaat uitvoeren, maar pas op veel langere termijn. Een stuk bij Enkhuizen zal wel eerder worden aangepakt, maar de N302 op de dijk nog niet. [REDACTED] zegt toe om nogmaals te vragen aan de Provincie Flevoland wat de plannen voor de N302 zijn.

#### **Vragen uit de vorige informatiebijeenkomst**

Tijdens de informatiebijeenkomst op 15 september 2015 zijn er een aantal vragen gesteld over het ontwerp, alternatieve locaties en verzoeken aan de aannemer. [REDACTED] licht het antwoord op elke vraag kort toe.

## Ontwerp

Datum  
26 februari 2016

1. Is het mogelijk om de harde oplossing en de vooroeverdammen steiler aan te leggen?

█ geeft aan dat in de nieuwe situatie de harde oplossing even steil of steiler wordt aangelegd dan voorheen voor het bovenwater gedeelte. De dijk wordt binnen de kaders van waterveiligheid zo steil mogelijk aangelegd. Op de dwarsprofielen is te zien dat deze ook minder grillig worden dan in de huidige situatie. Bij de vooroeverdammen heeft de aannemer ontwerpvrijheid, maar de wens om ze zo steil mogelijk aan te leggen wordt aan de aannemer meegegeven via het Omgevingsdossier.

De heer █ verduidelijkt dat het niet gaat om de helling rond de waterlijn, maar juist om hoe ver de dijk doorloopt onder water. Onder water is er sprake van een talud van 1:6. Meerdere aanwezigen geven aan dat dit flauwer is dan de huidige situatie, waarbij het talud vaak 1:4 of 1:3 is. De fuiken moeten in de bodem worden geplaatst, dat betekent dat ze in de nieuwe situatie verder van de dijk komen af te staan. Dit leidt tot een afname in de vangsten.

█ legt uit dat de hellingshoek van 1:6 nodig is voor de waterveiligheid. Een talud van 1:6 zorgt voor een stabielere dijk. Bovendien is de Houtribdijk in eerste instantie ook al met een talud van 1:6 aangelegd maar is die in de loop van de tijd op grote delen verzakt. De Houtribdijk wordt nu weer in de oorspronkelijke staat hersteld. De heer █ vraagt zich af hoe dit zit bij de Afsluitdijk. █ geeft aan dat zij dit zal navragen bij de Afsluitdijk en dat we zullen opzoeken hoe groot de afstand tussen de Houtribdijk en de fuiken wordt bij een talud van 1:6. Na bestudering van de kaarten blijkt dat er stukken zijn die een hellingshoek hebben van 1:6 maar ook 1:3. Dit betekent dat het onderwatergedeelte op sommige plekken 15 meter is, maar op sommige plekken ook minder. █ vraagt of er cijfers bekend zijn van de verwachte afname in visvangsten. De heer █ reageert dat dit niet het geval is, omdat er geen vergelijkbare plekken zijn.

Daarnaast vraagt de heer █ of de breuksteen gepenetreerd met gietasfalt ook doorloopt onder water. █ licht toe dat het gietasfalt niet onder de waterlijn komt, dit is open breuksteen. Hierdoor kunnen de fuiken ook in de nieuwe situatie worden bevestigd. De heer █ voegt toe dat de nieuwe breukstenen scherp zijn en daardoor waarschijnlijk wel meer slijtage veroorzaken aan de fuiken.

2. Kan de aannemer meerdere ondiepere zandwinputten aanleggen in plaats van één hele diepe?

De aannemer mag één of meerdere zandwinputten aanleggen, deze vrijheid laten we aan de aannemer. Binnen de vergunning is het wel mogelijk om van meerdere zandwinputten gebruik te maken. Deze putten mogen maximaal 40 meter diep zijn (t.o.v. NAP). Ook wordt de wens om meerdere ondiepere zandwinputten aan te leggen in plaats van één hele diepe opgenomen in het Omgevingsdossier.

#### *Alternatieve locaties*

3. Is het mogelijk om fuiken terug te plaatsen aan de vooroeverdammen en de harde oplossing van de dijk?

█ geeft aan dat het inderdaad mogelijk is om de fuiken terug te plaatsen aan de vooroeverdammen en de harde oplossing van de dijk, maar niet bij alle dammen van Trintelzand. Dit om verstoring van de broedplaatsen voor aalscholvers te voorkomen. Bij Trintelhaven aan de IJsselmeerzijde van de Houtribdijk komt echter een opsluitdam, hier kan wel nog een regel fuiken worden teruggeplaatst.

4. Is het niet toch mogelijk om ook (dwars) dammen aan te leggen aan de IJsselmeerzijde?

Tijdens de planstudiefase van het project is onderzocht wat de mogelijkheden zijn voor het aanleggen van meer (dwars)dammen aan de IJsselmeerzijde. Hieruit bleek dat dit niet nodig is in het kader van waterveiligheid. De voorziene opsluitdam bij Trintelhaven is hiervoor voldoende. Hierdoor is het niet mogelijk om financiering te krijgen voor extra (dwars)dammen vanuit het Hoogwaterbeschermingsprogramma2. Het Hoogwaterbeschermingsprogramma2 is het programma dat de dijkversterking financiert, op voorwaarde dat het project sober, robuust en doelmatig is. Dit houdt in dat alleen maatregelen die noodzakelijk zijn voor de waterveiligheid worden gefinancierd en voldoen aan de voorwaarden. De wens voor meer dwarsdammen geven we echter wel mee in het Omgevingsdossier. Het is dan een het Hoogwaterbeschermingsprogramma2 om hier aan te toetsen.

5. Kunnen de onderwaterdammen worden gebruikt als alternatieve locaties?

De onderwaterdammen kunnen in principe worden gebruikt als alternatieve locaties. Het is mogelijk om hier fuiken te plaatsen. De bovenkant van de dam komt op -0,5m NAP.

#### *Contact met de aannemer*

6. Verzoek om open en tijdige communicatie met aannemer, en inzicht in de planning van de aannemer.

█ vertelt dat het projectteam erop gaat sturen dat de aannemer zijn werkzaamheden handig plant en dat hij in gesprek gaat met de vissers. Bovendien zijn er in het contract eisen gesteld aan de communicatie met de belangrijkste partijen. █ vraagt of hij de contactgegevens van de vissers mag doorgeven aan de aannemer. De aanwezigen stemmen hiermee in.

De heer █ voegt toe dat hij zich geen zorgen maakt over het contact met de aannemer, maar dat zijn ervaring is dat het contact tussen Rijkswaterstaat of de Provincie en de aannemer niet altijd soepel verloopt. Hij heeft al meerdere keren meegemaakt dat de aannemer niet aan het werk kon omdat er niet was doorgegeven aan de vissers dat de fuiken weg moesten.

7. Kan de aannemer bij het plannen van de werkzaamheden rekening houden met de vistermijnen?

In het Omgevingsdossier is een notitie opgenomen, die met input van de vissers tot stand is gekomen, waarin de perioden zijn aangegeven waarop er niet gevestigd mag worden. De aannemer zal vervolgens bekijken hoe hij de werkzaamheden zoveel mogelijk kan optimaliseren.

### **Proces schadevergoeding permanente en tijdelijke situatie**

█ stelt dat de vissers mogelijk in aanmerking kunnen komen voor een schadevergoeding van de effecten die zij ondervinden van de dijkversterking. De specifieke voorwaarden en details rond schadevergoeding worden nader toegelicht in de 'Beleidsregel nadeelcompensatie Infrastructuur en Milieu 2014' en de bijbehorende brochure die aan de vissers zijn uitgedeeld. Voor compensatie van het niet kunnen terugplaatsen van hokfuisen in de permanente situatie wordt samen met de betreffende vissers gezocht naar een passende oplossing.

Normaal gesproken zal de Minister van IenM een beslissing op een verzoek om schadevergoeding niet eerder nemen dan nadat het Projectplan Waterwet onherroepelijk is geworden. In situaties van nood (bijvoorbeeld dreigend faillissement) is het echter mogelijk om al eerder schadevergoeding te ontvangen, voordat het Projectplan Waterwet onherroepelijk is geworden. In dit geval moet ook eerst een verzoek tot schadevergoeding worden gedaan. Wanneer het verzoek ontvankelijk is verklaard kan de visser een verzoek tot een voorschot indienen door een brief of e-mail te sturen aan Rijkswaterstaat. Het is van belang dat hierin goed wordt onderbouwd waarom een voorschot nodig is, door bijvoorbeeld met boekhoudkundige cijfers aan te tonen dat anders het voortbestaan van het bedrijf in gevaar komt. Een verzoek tot schadevergoeding kan worden ingediend nadat de zienswijzen periode voor het Ontwerp Projectplan Waterwet is afgelopen. █ zegt toe dat we de vissers een seintje zullen geven wanneer dit moment is aangebroken.

De heer █ vraagt zich af of de aannemer al is gekozen op het moment dat het verzoek tot schadevergoeding moet worden ingediend. Het kan namelijk veel uitmaken voor de hoogte van de schadevergoeding hoe de aannemer zijn werkzaamheden plant. █ reageert dat op dat moment nog niet bekend is welke aannemer de versterking zal uitvoeren. █ raadt de vissers aan om bij het verzoek tot schadevergoeding uit te gaan van de situatie zoals die beschreven is in het Ontwerp Projectplan Waterwet, zonder rekening te houden met eventuele optimalisaties van de aannemer.

De heer █ vraagt of er met een vast bedrag per fuik wordt gerekend of niet. De heer █ voegt toe dat de vissers liever willen dat de schadevergoeding collectief wordt geregeld, het liefst voor het hele IJsselmeergebied. Er vinden in het IJsselmeergebied veel projecten gelijktijdig plaats. █ licht toe dat het niet mogelijk is om de schadevergoeding te baseren op een vast bedrag per fuik, omdat Rijkswaterstaat de Beleidsregel nadeelcompensatie Infrastructuur en Milieu 2014 moet volgen. Hierbij wordt een Adviescommissie ingesteld die per geval beoordeelt of de aanvrager recht heeft op schadevergoeding en hoe hoog dit bedrag moet zijn. Hierbij wordt er gekeken naar het inkomstenverlies dat specifiek op die plek optreedt en hoe zich dit verhoudt tot de totale inkomsten van de visser. █ en de heer █ geven

aan dat er op 8 maart wel een overleg plaatsvindt om de projecten rond het IJsselmeergebied zo goed mogelijk op elkaar af te stemmen. Hierbij wordt ook besproken of de Adviescommissie zoveel mogelijk dezelfde methodiek kan hanteren.

### Vervolg

█ geeft aan dat de aanwezigen het verslag van deze bijeenkomst zullen ontvangen. Via e-mail zullen de vissers op de hoogte worden gehouden van de stand van zaken rond het project. Zij zullen ook een seintje krijgen wanneer de inzageperiode aanbreekt en wanneer de schadevergoeding moet worden aangevraagd. Daarnaast vinden er tijdens de inzageperiode algemene informatiebijeenkomsten plaats. Bij vragen kunnen de vissers █ of █ mailen.

### Vragen/reacties

- De heren █, █, █ en █ twijfelen of het zand aan de IJsselmeerzijde blijft liggen.
- De vissers zijn het erover eens dat de Houtribdijk op dit moment in slechte staat verkeerd. De heren █ en █ geven echter aan dat zij de zandige vooroever niet als dijkversterking zien, zij twijfelen eraan of zand de dijk voldoende kan beschermen. Ook zijn er zorgen over de ecologische gevolgen van het storten van zand. █ voegt toe dat er in de verkenningsfase van het project verschillende varianten zijn onderzocht. Uiteindelijk zijn de verschillende belangen afgewogen en is gekozen voor het huidige ontwerp.

### Acties

	Actie
RWS	Bij Provincie Flevoland navragen wat de plannen voor de N302 zijn, en op welke termijn deze plannen worden uitgevoerd.
RWS	Controleren of het talud in de huidige situatie inderdaad 1:3 of 1:4 is. Opzoeken hoe groot de afstand tussen de dijk en de fuiken wordt bij een talud van 1:6.
RWS	Navragen bij de Afsluitdijk hoe steil het talud daar wordt.
RWS	Na de zienswijzen periode voor het Ontwerp Projectplan Waterwet vissers mailen wanneer zij het verzoek tot schadevergoeding kunnen indienen.